

Hrvatska kao ulagačka destinacija

24. ožujka 2017.

European Bank
for Reconstruction and Development

EBRD u Hrvatskoj

Investicijska odluka

Investicijsko okruženje u Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti u Hrvatskoj

EBRD u
Hrvatskoj

Investicijska
odluka

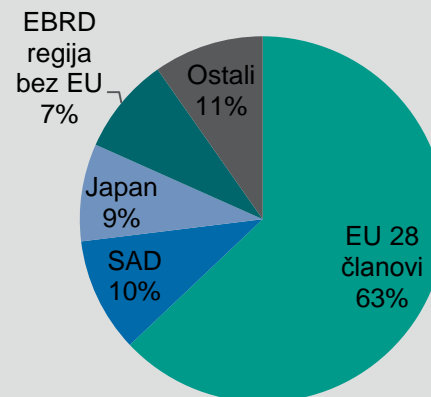
Investicijsko
okruženje u
Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

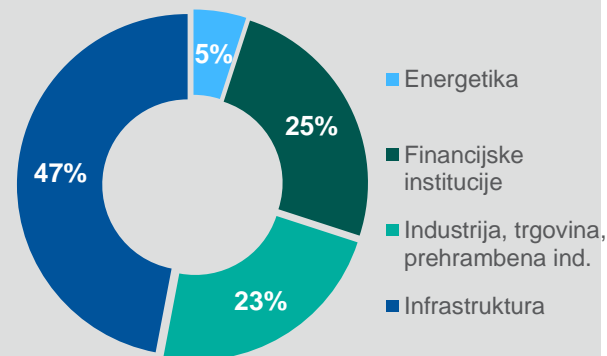
EBRD projekti
u Hrvatskoj

- EBRD je jedan od najvećih investitora u Hrvatskoj sa preko **3,6 milijardi eura investicija** u **195 projekta** od 1994.
- Banka je usmjerena na razvoj tržišne ekonomije i **2,5 milijardi eura investicija** (70% od ukupnih) odnosi se na **privatni sektor**.
- Kapitalne investicije iznose **više od 568 milijuna eura** ukupnih investicija.
- U zadnje 4 godine financirano je **76 projekata** ukupne vrijednosti **1,1 milijardi eura**.
- **U 2016.** je realizirano **12 projekata** vrijednosti **311 milijuna eura**. **107 milijuna eura** dodatnog financiranja mobilizirano je preko **komercijalnih banaka**.

Vlasnička struktura

Struktura portfelja

EBRD u
Hrvatskoj

Investicijska
odluka

Investicijsko
okruženje u
Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti
u Hrvatskoj

Pozitivni učinci investicija na gospodarstvo

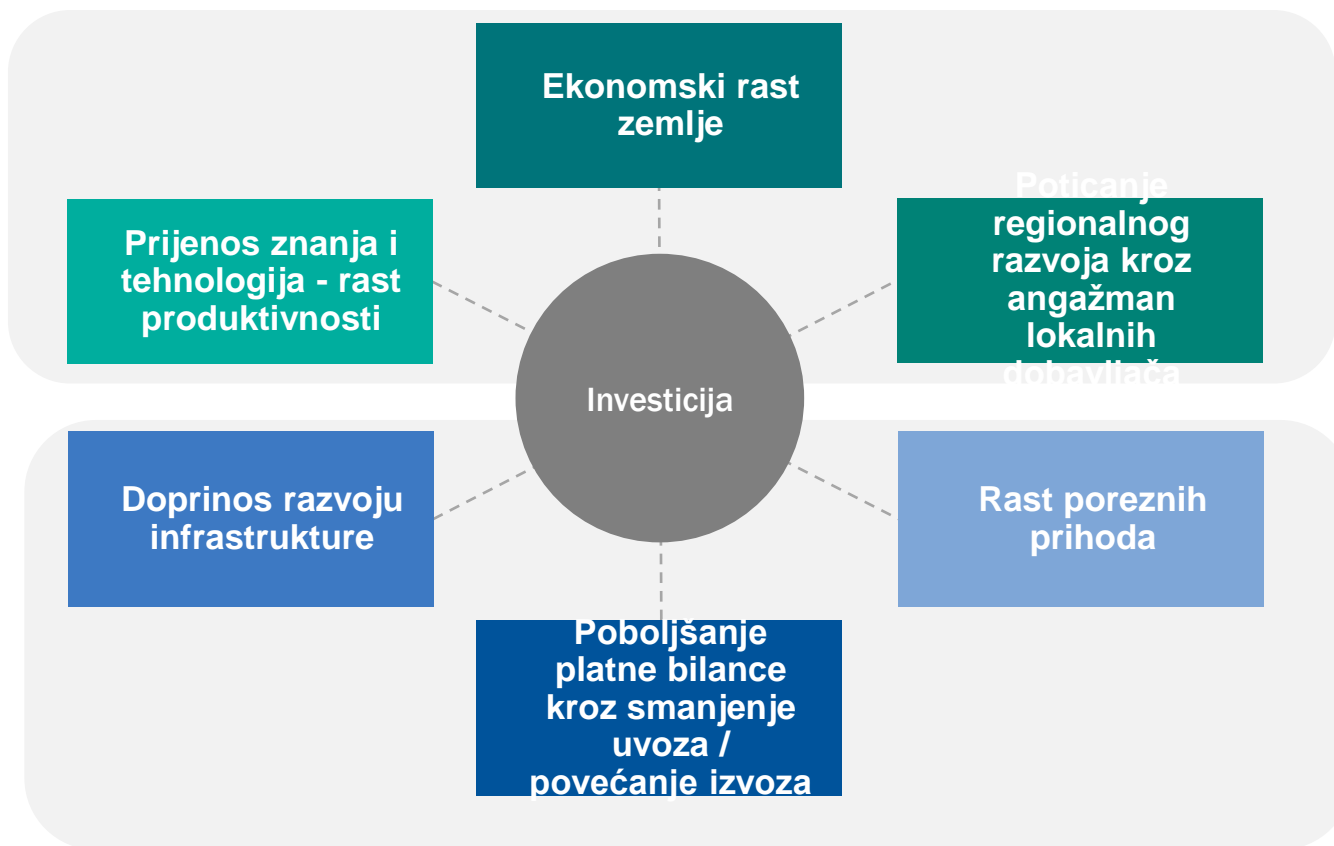
EBRD u Hrvatskoj

Investicijska odluka

Investicijsko okruženje
u Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti u
Hrvatskoj

Što investitor traži?

EBRD u Hrvatskoj

Investicijska odluka

Investicijsko okruženje
u Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti u
Hrvatskoj

Vrste investitora

1

Strateški investitor

- **Dugoročno kapitalno ulaganje** poduzeća koje već posluje u industriji.
- Ključni faktor pri donošenju investicijske odluke → **moгуćnost integracije poduzeća** u postojeće poslovanje s ciljem stvaranja dodatne dugoročne vrijednosti vlasnicima.
- Spreman platiti **višu kupoprodajnu cijenu** temeljem očekivane realizacije sinergija.

2

Financijski
investitor

- **Srednjoročno ulaganje** u poduzeća.
- Ključni faktor pri donošenju investicijske odluke → **kompetitivne prednosti poduzeća i mogućnost povećanja vrijednosti / generiranja novca u srednjem roku.**
- **Definiranje „plana izlaza”** iz investicije prilikom donošenja odluke o investiranju.
- **Zahtijevani povrat na investiciju** u srednjem roku **viši** u odnosu na povrat koji je prihvatljiv strateškom investitoru.

EBRD u
Hrvatskoj

Investicijska
odluka

Investicijsko
okruženje u
Hrvatskoj

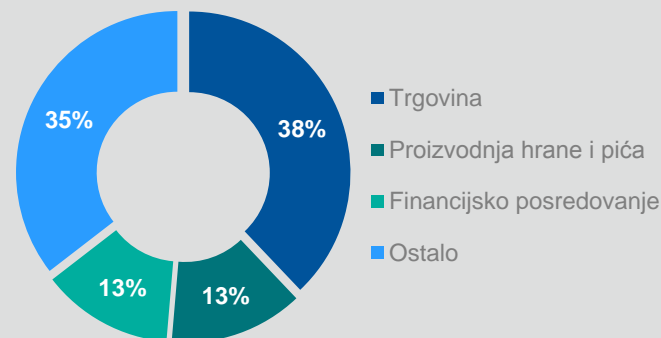
Uloga EBRD-a

EBRD projekti
u Hrvatskoj

- U razdoblju od **2008.** do **rujna 2016.** ukupne strane direktne investicije u Hrvatsku iznosile su oko **3,3 milijarde eura.**
- Najznačajnije investicije zabilježene su u sektorima:
  1. trgovine,
  2. proizvodnje hrane i pića, i
  3. financijskom sektoru.
- Bilježi se porast ulaganja u proizvodnju, IT i turizam.

Struktura direktnih stranih investicija
2008. – rujna 2016.

Izvor: HNB

Zašto investirati u Hrvatsku?

EBRD u Hrvatskoj

Investicijska odluka

Investicijsko
okruženje u
Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti u
Hrvatskoj

Prednosti investiranja
u Hrvatsku

1

Povoljna lokacija

- **Povoljan geostrateški položaj** koji mnogim zemljama predstavlja ulaz na tržište EU.

- 2-3 sata zračne udaljenosti od značajnih EU destinacija,
- 7 međunarodnih zračnih luka,
- 6 morskih luka,
- 4 riječne luke.

2

Pozitivni makroekonomski trendovi

- U 2016. zabilježen rast BDP-a od 2.9% te rast industrijske proizvodnje i izvoza od 5%.

- Očekivani trendovi 2017.-2019.
- Rast BDP-a od 2.5% godišnje,
  - Rast industrijske proizvodnje 4% godišnje,
  - Rast izvoza 4% godišnje.

3

Značajan potencijal rasta pojedinih industrija

- Mogućnost konsolidacije pojedinih sektora i realizacije sinergija.

- Rastuće industrije u Hrvatskoj:
- Turizam,
  - IT,
  - Prehrambena industrija.

4

Poticaji za investicije

- **Zakon o poticanju ulaganja** usmjeren na korištenje tehnologije, veću zaposlenost i edukaciju, razvoj proizvoda i usluga više dodane vrijednosti, ravnomjerni regionalni razvoj, itd.

- Smanjenje stope poreza na dobit kod investicija,
- Bespovratna novčana potpora kod investicija većih od 5 milijuna eura u županijama sa visokim stopama nezaposlenosti,
- Poticaji za razvojno-inovacijske aktivnosti, itd.

5

Troškovna konkurentnost

- **Dostupnost visoko kvalificirana radne snage** uz niže troškove rada u usporedbi sa zapadnom Europom.

Zašto investirati u Hrvatsku?

EBRD u Hrvatskoj

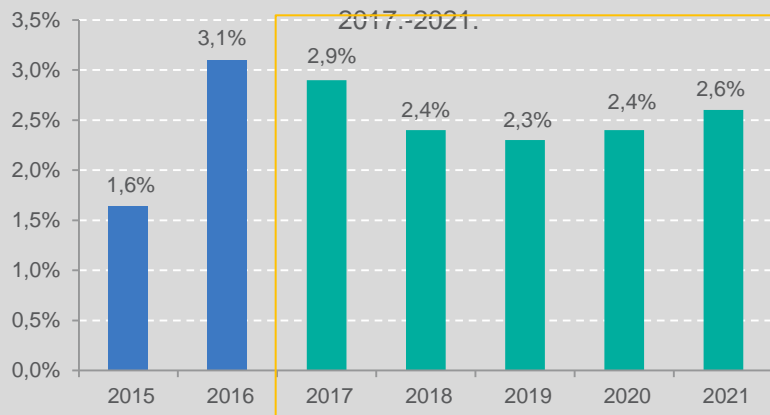
Investicijska odluka

Investicijsko
okruženje u
Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti u
Hrvatskoj

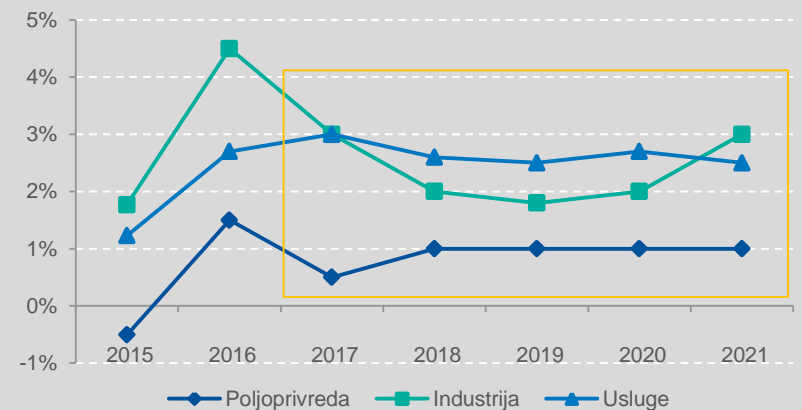
Projicirani godišnji rast realne stope BDP-a

Izvor: Economist Intelligence Unit

- Makroekonomske projekcije pokazuju da će u periodu 2017. – 2021. rast BDP-a konvergirati prema razinama ostvarenim prije krize (rast u periodu 2003. -2008. iznosio je 2,9%).

Projicirani realni godišnji rast po sektorima 2017.-2021.

Izvor: Economist Intelligence Unit

- Očekuje se da će najveći rast biti ostvaren u uslužnom sektoru (u prosjeku 2,7% godišnje), dok će nešto manji rast biti prisutan u industriji (2,4%).
- Poljoprivreda će zabilježiti skromniji rast od 1% godišnje.

Područja unaprjeđenja

EBRD u Hrvatskoj

Investicijska odluka

Investicijsko
okruženje u
Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti u
Hrvatskoj

Glavna područja za
unaprjeđenje

1

Administrativno-
pravni okvir

- Navodi se kao **najznačajnija prepreka investicijama** u Hrvatskoj.
- Nužno povećanje učinkovitosti državnih institucija → pojednostavnjivanje pravila, ubrzanje rada administracije i sudova, digitalizacija procesa, te povezivanje tijela državne uprave.

2

Tržište kapitala

- Hrvatsko tržište kapitala je trenutno **plitko uz ograničeni broj sudionika**.
- Nužna **ekspanzija kroz uvođenje novih instrumenata i platformi u skladu sa poduzetničkim profilom Hrvatske** (broj malih i srednjih poduzeća predstavlja više od 99% ukupnih gospodarskih subjekata u Hrvatskoj).

3

Rast
produktivnosti

- Produktivnost rada je **niža u većini sektora u odnosu na EU-28** (veća je u poljoprivredi, IT-ju i financijama, ali ti sektori predstavljaju mali udio u ekonomiji).
- **Nepovoljan demografski trend** (očekivano smanjenje populacije za 10% u narednih 20 godina) → nužno anulirati unaprjeđenjem produktivnosti kroz obrazovanje i edukaciju.

Konkurentnost Hrvatske

EBRD u Hrvatskoj

Investicijska odluka

Investicijsko
okruženje u
Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

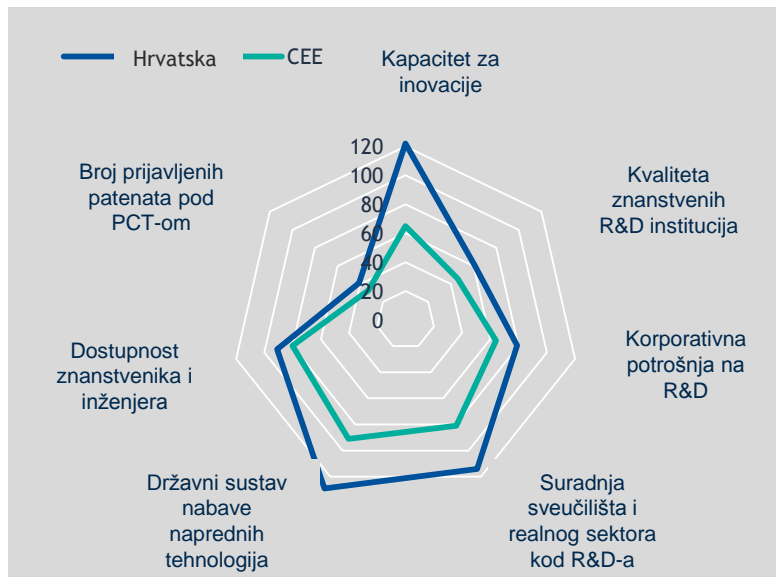
EBRD projekti u
Hrvatskoj

	Hrvatska	CEE
Ukupno	74	50
Inovacije	103	61
Učinkovitost tržišta rada	100	74
Razvoj finansijskih tržišta	95	44
Učinkovitost tržišta dobara	95	49
Razvijenost poslovne okoline	80	64
Infrastruktura	46	55

- U Izvještaju o globalnoj konkurentnosti 2016.-2017. Hrvatska zauzima 74. mjesto od ukupno 138 sudionika ankete.
- U odnosu na prethodni period **Hrvatska je zabilježila rast za 3 mjesta** zahvaljujući boljem makroekonomskom okruženju, te učinkovitosti tržišta rada i dobara.
- U odnosu na **srednju i istočnu Europu Hrvatska je nepovoljnije rangirana** u svim kategorijama osim u kategoriji Infrastrukture.

Inovacije mogu biti podržane sredstvima iz EU fondova te jačom institucionalnom potporom.

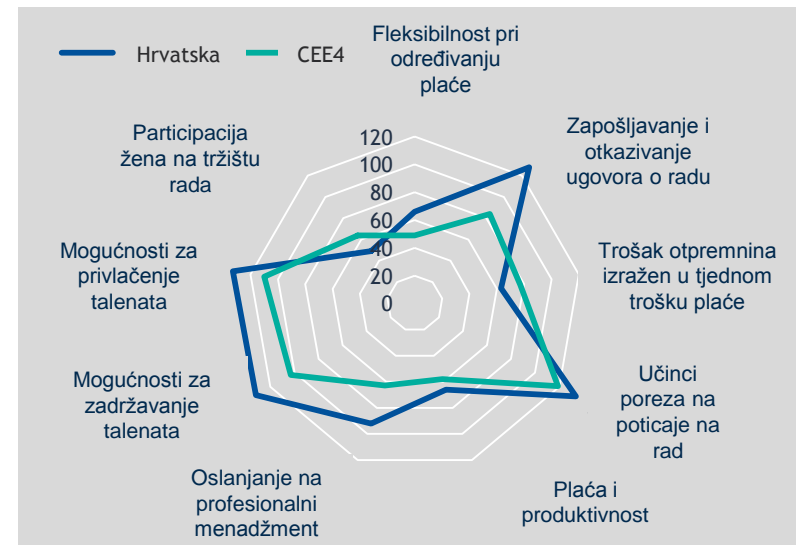
Inovacije

- Inovacije se mogu potaknuti razvijanjem potrebne infrastrukture za inovacije (npr. „start-up hubovi“) i jačanjem suradnje industrije i obrazovnih institucija u istraživanju i razvoju.

Potrebno je posvetiti se rješavanju pitanja niske efikasnosti tržišta rada.

Učinkovitost tržišta rada

- Privlačenje i zadržavanje talenata te zapošljavanja i otkazivanja ugovora o radu područja su na koja je potrebno staviti naglasak prilikom poticanja učinkovitosti tržišta rada.

EBRD u
Hrvatskoj

Investicijska
odluka

Investicijsko
okruženje u
Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti
u Hrvatskoj

Uloga EBRD-a u poticanju investicija

EBRD u Hrvatskoj

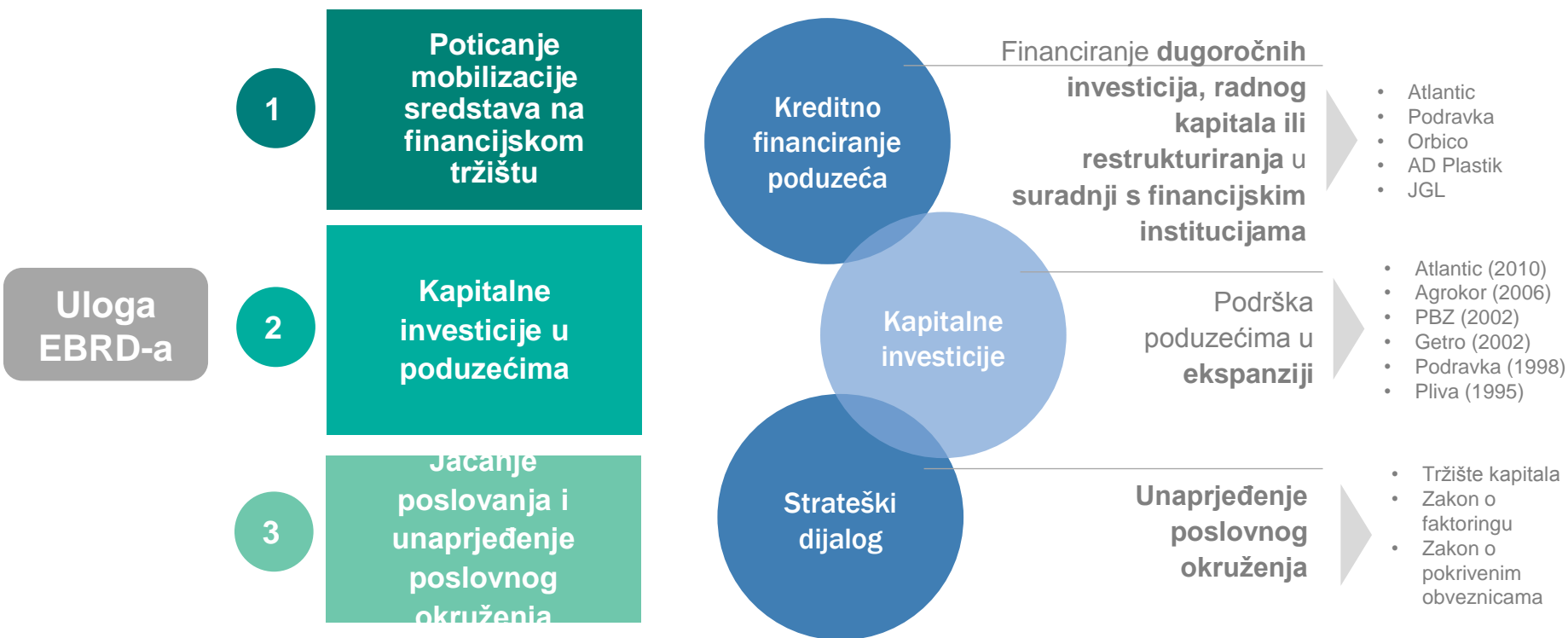
Investicijska odluka

Investicijsko okruženje
u Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti u
Hrvatskoj

Osnovni EBRD instrumenti

Uloga EBRD-a u poticanju investicija – Aktivnosti u Hrvatskoj u 2016. godini

EBRD u Hrvatskoj

Investicijska odluka

Investicijsko okruženje
u Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti u
Hrvatskoj

Podrška malim i srednjim
poduzećima kroz suradnju
s financijskim

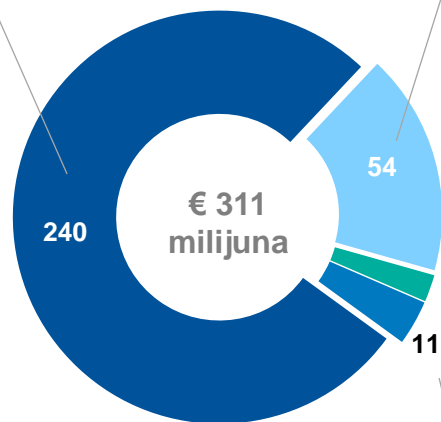

Doprinos poboljšanju
poslovanja malih i
srednjih poduzeća

Financiranje
velikih poduzeća

Doprinos rastu poduzeća,
poboljšanju energetske
učinkovitosti i
restrukturiranju

Kapitalne
investicije

Pula Retail
Regeneration Centre

Komunalna i okolišna
infrastruktura

Podržavanje razvoja
novog načina
financiranja za javna
komunalna poduzeća

PULAPROMET

Podržavanje
operativnog i
ekološkog
unaprjeđenja

Uloga EBRD-a u poticanju investicija – Inicijative strateškog dijaloga

EBRD u Hrvatskoj

Investicijska odluka

Investicijsko okruženje
u Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti u
Hrvatskoj

Glavne inicijative

Ekonomska
otpornost

- Razvoj novog **zakona o tržištu kapitala**
- Podrška pri **uspostavljanju regionalnog tržišta kapitala** (SEE Link)
- Podrška u **razvoju tržišnih platformi** za „start-up” i mala i srednja poduzeća

Ekonomska
uključivost

- Edukacija mladih na radnom mjestu kroz **Inicijativu privatnog sektora za mlade**
- Savjetodavna i financijska podrška poduzetnicama - **Women in Business** program

Stabilnost
financijskog
sektora

- Podrška razvoju regulative vezane uz **Zakon o pokrivenim obveznicama**
- Podrška DAB-u u jačanju uloge kao sanacijskog tijela

Konkurentnost
i bolje
upravljanje
poduzećima

- **Podrška lokalnim proizvođačima** u jačanju pozicije na domaćem i inozemnom tržištu
- **Programi financijskog i operativnog unaprjeđenja** javnih poduzeća
- Poticanje **sudjelovanja privatnog sektora u infrastrukturnim projektima**, posebice putem JPP i ESCO modela

Uloga EBRD-a u poticanju investicija – Inicijative strateškog dijaloga

EBRD u Hrvatskoj

Investicijska odluka

Investicijsko okruženje
u Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti u
Hrvatskoj

Inicijative usmjerene na razvoj tržišta kapitala

SEE Link

- Podrška u uspostavljanju SEE Link-a – **jedinstvene platforme za trgovanje** u kojoj sudjeluju regionalne burze (bugarska, makedonska, zagrebačka, ljubljanska, atenska i banjalučka).

Funderbeam SEE

- Savjetodavna **podrška za uspostavu „crowdfunding”** platforme Funderbeam SEE.

Zakon o tržištu kapitala

- Suradnja s **Ministarstvom financija, HANFA-om i Zagrebačkom burzom u pripremi novog Zakona o tržištu kapitala** s ciljem usklade s EU regulativom.

- Razvijeno tržište kapitala osigurava:
  - veću fleksibilnost financijskim investitorima pri „ulazu” i „izlazu” iz investicija, i
  - dodatne izvore financiranja za poduzeća.

EBRD u
Hrvatskoj

Investicijska
odluka

Investicijsko
okruženje u
Hrvatskoj

Uloga EBRD-a

EBRD projekti
u Hrvatskoj

ATLANTIC GRUPA

- **Iznos financiranja:** 10 milijuna eura
- **Projekt:** Izgradnja novog suvremenog pogona veličine 6 tisuća m² za proizvodnju energetskih pločica u Novoj Gradiški. Ukupna vrijednost projekta bila je 13 milijuna eura.
- **Učinak investicije:**
  - Poticanje razvoja domaće industrije i regionalnog razvoja uz otvaranje 65 novih radnih mjesta (u konačnici planirano 160 novih radnih mjesta).

Investitor: Atlantic Grupa

objedinjuje proizvodnju, razvoj, prodaju i distribuciju robe široke potrošnje, s ukupnim prihodima od oko 700 milijuna eura u 2016. godini. Grupa je prisutna na više od 40 tržišta diljem svijeta

PODATKOVNI CENTAR KRIŽ

- **Iznos financiranja:** 2 milijuna eura
- **Projekt:** Izgradnja “greenfield” podatkovnog centra u Jastrebarskom, s inicijalnim kapacitetom od 600 m² te 250 m² površine za usluge oporavka od katastrofe i nastavka poslovanja; ukupni iznos investicije od 7,1 milijuna eura.
- **Učinak investicije:**
  - razvoj najvećeg *carrier neutral* podatkovnog centra u RH (neovisnost o telekom pružateljima) i prvog centra napravljenog po standardu Tier 3
  - implementacija potpuno novih tehnologija i doprinos općem tehnološkom razvoju RH

Investitor: FGS Nexus

Nexus FGS je uspostavljen u veljači 2011. po modelu fondova za gospodarsku suradnju s 380 milijuna kuna (52 milijuna eura) prikupljenog kapitala.

PULA RETAIL REGENERATION CENTRE

- **Iznos financiranja:** 5 milijuna eura
- **Projekt:** Regeneracija kamenoloma u Puli kroz izgradnju i razvoj trgovačkog centra površine 30 tisuća m². Ukupan iznos investicije je 58 milijuna eura.
- **Učinak investicije:**
  - Poticanje razvoja tržišta kroz unaprjeđenje ponude modernih maloprodajnih površina u Puli.

Investitor: Dragan Šolak

vlasnik nekoliko medijskih i telekomunikacijskih poduzeća u Sjeveroistočnoj Europi koje su u 2015. godini generirale gotovo 400 milijuna eura prihoda.

ALUFLEXPACK GROUP

- **Iznos financiranja:** 20 milijuna eura
- **Projekt:** Proširenje proizvodne linije i daljnji razvoj aluminijskih proizvoda u hrvatskim podružnicama Grupe.
- **Učinak investicije:**
  - Poticanje razvoja proizvodnih kapaciteta u Hrvatskoj kroz implementaciju novih tehnologija i ulazak u novi tržišni segment.

Investitor: Montana Tech Components AG

švicarsko-austrijska grupacija koja se bavi proizvodnjom metalnih komponenti, prisutna u više od deset zemalja diljem svijeta, s ukupnim prihodima od 716 milijuna eura u 2015. godini.

**ALU
FLEX
PACK**

MARINA DALMACIJA I MARINA BORIK - Doğuş Grupa

- **Iznos financiranja:** 30 milijuna eura sindicirani kredit (EBRD udio je 10 milijuna eura).
- **Učinak investicije:**
  - Poticanje investicija privatnog sektora u nautičku infrastrukturu, i
  - adresiranje problema nezaposlenosti mladih kroz uključivanje istih u edukacijske programe i posljedično zapošljavanje.

Investitor: Doğuş Grupa

jedan od najvećih turskih poslovnih konglomerata s više od 330 kompanija diljem svijeta i 55 tisuća zaposlenika. U 2015. godini grupacija je generirala 3,8 milijardi eura prihoda.

European Bank
for Reconstruction and Development

Hvala Vam na pažnji!

